

Ny undersøgelse:

Vi reagerer ikke hurtigt nok på alvorlige tegn på kræft

Klausuleret til den 19. maj 2021 klokken 06.30

Alt for mange venter for længe med at kontakte lægen, hvis de oplever alvorlige tegn på kræft. Det viser en ny undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse. Derfor lyder opfordringen fra Kræftens Bekæmpelse, at man skal være ekstra opmærksom og kontakte lægen, hvis man oplever symptomer, der kan være tegn på kræft.

Hvis man oplever uforklarlige blødninger, nye knuder, modermærker, der ændrer sig eller sår, der ikke heler, skal man kontakte læge med det samme. Sådan lyder den klare anbefaling fra Kræftens Bekæmpelse, men en ny undersøgelse afslører, at hele 54 pct. ikke prompte går til lægen med modermærker, der ændrer sig. 45 pct. af danskerne ville ikke søge læge med det samme, hvis de oplevede uforklarlige blødninger, og tilsvarende 44 pct, hvis de opdagede knuder. Kræftens Bekæmpelse står bag undersøgelsen, som 2.000 danskere har deltaget i.

- Disse symptomer kan være alvorlige tegn på kræft, og vi råder danskerne til at reagere prompte, hvis de oplever dem. Man skal ikke vente og se tiden an. Derfor er vi overraskede over at se, at omkring halvdelen ikke reagerer hurtigt, når de oplever lige netop disse alarmtegn. For her er der ingen tvivl – man skal kontakte læge med det samme. Det kan være klare advarselssignaler på kræft, siger overlæge fra Kræftens Bekæmpelse Janne Bigaard.

Kræft kan blive alvorligere, hvis vi venter for længe

Mere end 16.500 mennesker dør af kræft hvert år i Danmark. Det svarer til, at kræft er skyld i 45 dødsfald hver dag. Ved at genkende tegnene og komme tidligt til læge kan det betyde, at flere overlever. Tiden er vigtig, fordi kræft udvikler sig og bliver mere alvorlig, jo længere tid der går. Kræftens Bekæmpelse lancerer derfor kampagnen De 7 tegn for at gøre danskerne opmærksomme på de syv mest almindelige tegn, der kan være symptomer på kræft, så flere danskere kommer til læge tidligt.

- Næsten otte ud af ti kræfttilfælde opdages ved, at man henvender sig til egen læge med et symptom. Ser man tiden an for længe, kan det betyde en mere omfattende kræftbehandling og i værste fald, kan man risikere at miste livet. Så det handler altså om at komme afsted til lægen med det samme, slår Janne Bigaard fast.

- Vi ved også, at mange faktisk lytter til deres pårørende, hvis de opfordrer en til at gå til læge. Så hvis man oplever, at ens nærmeste oplever tegn, der kan være kræft, kan det være en god idé at give det ekstra skub, der gør, at de går til læge, fortæller Janne Bigaard.

Overse de kræfttegn snyder danskerne

Der er nogle alarmtegn, hvor det er i orden at vente og se tiden lidt an, inden man søger læge. Men ikke for længe. Det komplekse ved disse tegn er, at de kan minde om forbigående gener, som mange oplever indimellem eksempelvis ved en forkølelse eller halsbetændelse, og man derfor ikke umiddelbart forbinder dem med kræft. Det gælder tegnene uventet vægttab, ændret afføringsmønster, samt synkebesvær, hoste og hæshed, der varer i mere end en måned.

- Disse tegn kan være svære at tolke, da de udvikler sig gradvist over tid, og det er derfor svært at vide, hvornår man skal reagere. Her er det afgørende, at man selv holder øje med sit helbred og reagerer, hvis noget varer ved. En tommelfingerregel er, at hvis symptomerne ikke forsvinder inden for en måned, så er det afsted til lægen. Tegnene behøver ikke skyldes kræft, men det skal undersøges af en læge, siger Janne Bigaard.

Også her reagerer danskerne for sent. Undersøgelsen viser, at 27 pct. ville vente længere end en måned med at opsøge læge eller slet ikke opsøge læge, hvis de oplevede synkebesvær i mere end en måned. Ved hoste i mere end en måned gælder det 39 pct., ved ændret afføringsmønster gælder det 39 pct. og ved uventet vægttab 42 pct.

Corona kan være skyld i for sen diagnose

Janne Bigaard pointerer også, at det seneste år med corona har gjort det endnu mere aktuelt at minde befolkningen om ikke at udskyde et lægebesøg. I første lockdownperiode i 2020 blev der stillet færre kræftdiagnoser sammenlignet med samme periode tidligere år. Derfor bekymrer det Kræftens Bekæmpelse, at 38 pct. af de adspurgte i undersøgelsen svarer, at de ville vente og se tiden an, inden de søgte læge, hvis de oplevede tegn på alvorlig sygdom.

- Det er stadig for tidligt at sige, hvordan det ser ud for antallet af kræftdiagnoser for hele 2020. Men det er et vigtigt budskab, at man ikke skal udskyde et besøg hos lægen, hvis man oplever noget bekymrende. Jo tidligere en kræftsygdom opdages, jo bedre er muligheden for at blive helbredt, siger Janne Bigaard.

Kontakt

Janne Bigaard, overlæge hos Kræftens Bekæmpelse, tlf.: 27 77 10 70

For oplysninger om undersøgelsen og kampagnen De 7 tegn: Helene Holm Burén, seniorprojektleder, tlf.: 41 19 15 56

Om undersøgelsen

Population: Repræsentativt udvalg af danskere over 18 år.

Dataindsamling: Undersøgelsen er gennemført af Epinion som en webbaseret undersøgelse på Norstats Onlinepanel. Indsamlingen er foretaget fra den 8. februar til den 19. februar 2021.

Stikprøvestørrelse og repræsentativitet: Der er foretaget 2.000 interviews i alt. Fordelingen af respondenter er repræsentativ i forhold til populationsfordelingen på køn, alder, uddannelse og region. Svarene benyttet i pressemeddelelsen er baseret på de 2.000 interviews. Undersøgelsen er betalt og igangsat af Kræftens Bekæmpelse.

Dokumentation for anvendt data fra undersøgelsen

Hvor længe tror du, der vil gå, fra du opdagede et af følgende symptomer, til du søgte læge? (n=2.000)	Med det samme	Under en måned	1-3 måneder	3 måneder eller mere	Jeg ville slet ikke gå til lægen	Ved ikke
Synkebesvær i mere end en måned	33 %	32%	21%	4%	2%	8%
Uventet vægttab	18 %	31%	26%	10%	6%	8%
Hoste, der ikke går væk inden for en måned	25 %	29%	29%	7%	3%	7%
Uforklarlig blødning	49 %	31%	11%	3%	2%	6%
Modermærker, der ændrer sig	40 %	31%	15%	6%	2%	6%
Ændret afføringsmønster	17 %	35%	24%	8%	7%	10%
Knuder	51 %	28%	11%	3%	1%	5%

Hvad ville afholde dig fra at gå til lægen, hvis du oplevede symptomer, der kunne være tegn på alvorlig sygdom? (n=2.000)	
Jeg vil lige vente og se tiden an	38%
Jeg er nervøs for, hvad lægen vil finde	16%
Jeg har ikke lyst til at være pylret	25%
Jeg ved ikke nok om, hvilke symptomer der er vigtige at gå til lægen med	18%
Jeg vil ikke bekymre min familie	9%
Jeg har dårlige erfaringer med min læge fra tidligere	6%
Jeg har ikke tid til at gå til lægen	6%
Det er svært at få en tid hos min læge/der er lang ventetid hos min læge	12%
Ingenting, jeg går altid til lægen, når jeg oplever forandring(er) ved min krop	39%
Andet	3%
Ved ikke	4%

Hvilke af disse symptomer forbinder du med kræft? Vælg gerne flere (n=2.000)	
Synkebesvær i mere end en måned	50 %
Uventet vægttab	69 %
Hoste, der ikke går væk inden for en måned	50 %
Uforklarlig blødning	62 %
Modermærker, der ændrer sig	89 %
Ændret afføringsmønster	56 %
Knuder	88 %
Ved ikke	3 %

De 7 tegn på kræft – det skal du kontakte lægen med:

Længerevarende synkebesvær

- Synkebesvær, der bliver værre
- Følelsen af, at maden sidder fast i halsen
- Svært ved at synke mad i mere end en måned
- Smerter, når du spiser, der varer mere end en måned

Uforklarligt vægttab

- Vægttab uden grund
- Vægttab, selvom du ikke har ændret dine mad- eller motionsvaner
- Fortsat vægttab efter en slankekur

Længerevarende hoste eller hæshed

- Hoste, der bliver værre
- Hoste med blodigt slim eller blodigt spyt
- Hoste eller hæshed, i mere end en måned

Uforklarlig blødning

- Blod i afføring, urin eller sæd
- Blødning fra skeden efter overgangsalderen
- Blødning fra skeden efter sex eller fysisk aktivitet
- Blod i opkast eller hoster blod op

Ændrede modermærker eller sår, der ikke vil hele

- Et modermærke, der ændrer størrelse, form eller farve
- Et modermærke, der danner skorpe eller bløder
- Et modermærke, der klør i længere tid eller føles anderledes
- Et sår på huden eller i munden, der ikke heler inden for en måned

Ændret afføringsmønster

- Blod i afføringen
- Hård mave i mere end to uger
- Tynd mave i mere end to uger
- Skiftevis hård og tynd mave i mere end to uger
- En følelse af ikke at blive helt færdig med toiletbesøget i mere end to uger

Knuder eller hævelser, der ændrer sig

- En kendt knude, der, forandrer sig, vokser eller ændrer form
- Nye knuder eller hævelser
- Knuder eller hævelser, der er nye eller forandrer sig, og er i brystet, testiklerne, armhulen, lysken eller på halsen
- Knuder eller hævelser, der er nye eller forandrer sig, andre steder på kroppen

De 7 tegn er alarmsymptomer. Der kan også være andre tegn, der skyldes kræft. Det er derfor afgørende at reagere og kontakte sin læge, hvis man oplever forandringer ved sin krop, der ikke kan forklares.

Fakta om kræft

- Ca. 45.000 borgere får kræft hvert år – det svarer til 123 om dagen.
- Hver tredje borger får kræft, før de fylder 75 år
- Ved udgangen af 2019 levede knap 352.000 danskere med eller efter kræft
- Ca. 16.500 danskere dør hvert år af kræft. Ca. 45 danskere dør hver dag af kræft
- 83 pct. overlever i mindst 1 år, efter diagnosen er stillet.
- 67 pct. overlever i mindst 5 år, efter diagnosen er stillet.
- De kræftformer fleste danskere dør af er lungekræft, tarmkræft, prostatakkræft og brystkræft.

- Kilde: Nordcan fra 2014-2018 og Kræft i Danmark 2021

Fakta om indsatsen De 7 tegn

- Med De 7 tegn vil Kræftens Bekæmpelse øge danskeres kendskab til de syv mest almindelige tegn, der kan være symptomer på kræft, og få flere danskerne til at kontakte lægen, hvis de oplever et af tegnene
- Baggrunden er, at tidlig opdagelse af kræft øger muligheden for at overleve og giver ofte mulighed for en mere skånsom behandling med færre senfølger
- 75 pct. af kræfttilfælde findes ved henvendelse med symptomer til egen læge
- De syv tegn er; vedvarende synkebesvær i mere end en måned, uforklarligt vægttab, langvarig hoste eller hæshed i mere end en måned, uforklarlig blødning, ændrede modermærker eller sår, der ikke vil hele, ændret afføringsmønster, knuder eller hævelser
- Budskaberne om De 7 tegn på kræft skal særligt udbredes til danskere over 50 år, da risikoen for at få kræft stiger med alderen
- Kampagnen er finansieret af midler fra Knæk Cancer